Розділ 19
ПАН БАРЛІНҐ ПОЧИНАЄ ГОВОРИТИ

Що ж відбувалося тим часом із дядьком Квентіном і Смоляним? Дуже дивні речі!

Дядькові Квентіну запхали кляп до рота й одурманили, щоб він не пручався й не шумів, коли пан Барлінґ прокрався до його кімнати. Тоді його легко було скинути в яму під банкеткою. Він гепнувся на дно ями й сильно забився.

За ним скинули й бідолашного Смоляного, а тоді спустився й пан Барлінґ, зручно користуючись заглибинами в стінах ями.

Унизу стояв ще один чоловік, який допомагав пану Барлінґу. То був не Блок, бо він лишився нагорі загвинчувати шурупи, щоб ніхто не здогадався, куди зникли їхні жертви, а похмурий слуга пана Барлінґа.

— Довелося прихопити й хлопця, сина Ленуара, — сказав пан Барлінґ. — Нишпорив у кімнаті. Так Ленуару й треба за те, що почав кидати палiччя мені в колеса!

Обох бранців понесли й потягли сходинками довгого прольоту вниз. Пан Барлінґ зупинився й витяг з кишені навивку мотузки й кинув слузі.

— Тримай. Прив'яжи мотузку до отого цвяха і розмотуй навивку, доки ми йдемо. Я дорогу добре знаю, а Блок — ні. Завтра йому доведеться принести бран-

LIVEWORKSHEETS

цям їжу. Не хочу, щоб він заблукав! Перед виходом звідси ми десь прив'яжемо цей кінець мотузки так, щоб двійко бранців її не помітили й не скористались нею для втечі.

Слуга прив'язав мотузку до цвяха, на який вказав пан Барлінґ, і почав походьма розмотувати навивку. Мотузка прислужиться тому, хто не знає дороги. Інакше дуже небезпечно блукати в підземних тунелях. Деякі з них тягнуться на багато миль.

Хвилин через вісім маленький гурт дістався до якоїсь круглої печери в стіні великого, але низького тунелю. Там було ліжко з лахманами, ящик, що замінював стіл, і глечик з водою. Більше нічого.

Смоляний уже почав приходити до тями після удару по голові. Другий бранець і далі лежав у безтямі й важко дихав.

— Зараз нема рації з ним розмовляти, — сказав пан Барлінґ. — Він до завтра не отямиться. Тоді прийдемо й поговоримо з ним. Я приведу Блока.

Смоляного поклали на підлогу. Він раптом сів і взявся рукою за голову, яка досі боліла. Хлопець не міг збагнути, де він.

Смоляний глянув угору, побачив пана Барлінґа й відразу все пригадав. Але як він потрапив до цієї темної печери?

— Пане Барлінґ, — сказав хлопець, — що все це означає? За віщо ви мене вдарили? Нащо притягли мене сюди?

— Це покарання хлопчиська, який стромляє носа до чужих справ! — відповів пан Барлінґ із лячним сарказмом. — Тобі тут не буде сумно з нашим другом на лаві. Боюся, він проспить до ранку! Коли він прокинеться, ти про все йому розповіси й скажеш, що я по-

LIVEWORKSHEETS

вернуся, щоб поговорити серце-до-серця! І ще одне, П'єре, ти ж знаєш, як нерозумно намагатися блукати цими старовинними проходами? Я вас доправив до одного з найменш вивчених проходів, і якщо ти хочеш, щоб про тебе ніколи більше не почули, то, будь ласка, гуляй досхочу! Бувай!

Смоляний зблід. Він чудово знав, як небезпечно тинятися цими покинутими старими тунелями. Хлопець був упевнений, що цього тунелю він далебі не знає. Смоляний збирався поставити ще кілька запитань, але пан Барлінґ різко розвернувся й пішов геть зі своїм слугою. Ліхтар вони забрали з собою й покинули хлопця у пітьмі. Він заволав їм услід:

— Гей ви, тварюки! Залиште хоч ліхтар!

Але відповіді не було. Смоляний чув, як віддалялися кроки, а тоді залягла цілковита темрява й тиша.

Хлопець пошукав у кишенях, але ліхтарика не було. Він випав у відпочивальні. Смоляний навпомацки добрів до лави, на якій спав батько Джорджі. Хлопець дуже хотів, щоб той скоріше прийшов до тями. Дуже страшно було сидіти отак у темряві. Та ще й холодно.

Смоляний заліз під лахмани і скрутився калачиком, притулившись до непритомного чоловіка. Він дуже сильно хотів, щоб батько Джорджі прокинувся.

Десь крапала вода. Через деякий час хлопець уже не міг цього чути. Він розумів, що це просто у вологому місці крапотить зі склепіння тунелю, але однаково це непереносно. Крап-крап-крап. І коли це скінчиться?!

«Доведеться розбудити батька Джорджі! — розпачував хлопець. — Мені треба із кимось поговорити!»

LIVEWORKSHEETS

Він узявся трусити сплячого і думав, як же до нього звернутися, бо прізвища його він не знав, а називати його «батько Джорджі» якось не випадало. Тоді він пригадав, що інші називали його «дядько Квентін», і почав щосили кричати у вухо запамороченого чоловіка:

— Дядьку Квентіне! Дядьку Квентіне! Прокиньтеся! Прокиньтеся, будь ласка! Будь ласочка, прокиньтеся!

Нарешті дядько Квентін поворухнувся, розтулив повіки в темряві і з легким здивуванням прислухався до настирливого голосу.

— Дядьку Квентіне! Прокиньтеся і поговоріть зі мною! Мені страшно! — промовляв хроп'ячий голос. — ДЯДЬКУ КВЕНТІНЕ!

Чоловікові здалося, що це Джуліан або Дік. Він обійняв Смоляного і притягнув його до себе.

— Усе гаразд. Спи, — сказав він. — Що сталося, Джуліане? Чи це ти, Діку? Іди спати.

Він знову заснув, бо досі був запаморочений. Але Смоляному тепер відлягло. Він стулив повіки, знаючи, що напевно не засне. Однак він майже миттєво заснув і безпробудно проспав до самого ранку. І тільки дядько Квентін, який заворушився на лаві, збудив його.

Чоловік не міг вийти з дива, чому ліжко таке тверде. Ще більше він здивувався, відчувши, що хтось спить поруч із ним, адже він нічого не пам'ятав! Він простягнув руку, щоб вмикнути нічну лампу, яка ще попередньої ночі була поруч із його ліжком.

Але лампи не було! Дивно! Помацав навколо й наткнувся на обличчя Смоляного. Хто це поруч із ним? Він іще більше здивувався. До того ж він нездужав. Що ж сталося?

LIVEWORKSHEETS

— Ви прокинулися? — запитав голос Смоляного. — Ой, дядьку Квентіне, я такий радий, що ви прокинулися. Сподіваюся, ви не проти, що я вас так називаю, бо я не знаю вашого прізвища. Знаю лише, що ви батько Джорджі й дядько Джуліана.

— Ну, а ти хто? — здивувався дядько Квентін.

Смоляний почав усе йому розповідати. Дядько Квентін слухав його, вкрай уражений.

— Але нащо нас отак викрали? — здивований і розгніваний водночас запитав він. — У житті ніколи не чув нічого подібного!

— Я не знаю, нащо пану Барлінґу викрадати вас, — відповів хлопець. — А мене схопили за те, що я став свідком його дій, це ясніше ясного. Але ж він обіцяв прийти вранці разом з Блоком і побалакати з вами по щирості. Боюся, нам випадає лише чекати. У суцільній темряві ми з лабіринту тунелів не виберемося.

Вони почали чекати... й у свій час з'явився пан Барлінґ разом з Блоком. Блок приніс бранцям поїсти, що було вельми до речі.

— Ти тварюка, Блоку! — сказав Смоляний, розглядівши слугу в світлі ліхтаря. — Як ти наважуєшся брати в цьому участь? Ось почекай, вітчим дізнається про це! Якщо тільки він сам до цього не причетний!

— Припни язика! — наказав Блок. Смоляний із подивом вирячився на нього.

— Отже, ти не глухий! — мовив він. — Увесь цей час ти лишень удавав глухого! Яка ж ти підступна людина! Скільки ж ти дізнався таємниць, прикидаючись глухим і підслуховуючи все те, що не призначалося для твоїх вух! Це вже не підступність, а набагато гірше!

- **Так, Блок виявився злочинцем, але до чого це все? Навіщо було викрадати дядька Квентіна?**

LIVEWORKSHEETS

— Відшмагай його, Блоку, якщо хочеш, — сказав пан Барлінґ, сідаючи на ящик. — У мене немає часу на зухвалого хлопчиська.

— І відшмагаю, — похмуро погодився Блок і відмотав трохи мотузки з пояса. — Мені частенько хотілося дати духу нахабному маленькому хробаку!

Смоляний стривожився, зіскочив з лави й стиснув підняті кулаки.

— Дай-но тільки мені поговорити з нашим бранцем, — сказав пан Барлінґ. — А потім можеш віддухопелити П'єра. Очікування піде йому на користь.

Дядько Квентін мовчки вислухав це, подивився на пана Барлінґа й суворим голосом заявив:

— Ви маєте пояснити мені вашу дивну поведінку. Я вимагаю доправити мене до Вершини контрабандистів. Поліція притягне вас до відповідальності за законом!

— Ні, не притягне, — вкрадливо мовив пан Барлінґ. — У мене є для вас дуже вигідна пропозиція. Я знаю, нащо ви приїхали до Вершини контрабандистів. Знаю, чому ви з паном Ленуаром зацікавлені обмінятися результатами дослідів.

— Звідки ви знаєте? — спитав дядько Квентін. — Шпигували за нами?

— Так... закладаюсь, Блок і шпигував, і читав листи! — з обуренням вигукнув Смоляний.

Пан Барлінґ проігнорував його вигук.

— Тож, любий пане, — звернувся він до дядька Квентіна, — я дуже коротко викладу свою пропозицію. Знаю, ви чули про те, що я — контрабандист. Це так! Я маю з цього добрий пожиток. У цьому краї контрабанда вигідна, бо нікому не до снаги контро-

LIVEWORKSHEETS

лювати марші й зупиняти людей, які ходять таємними стежками, котрі лише я та ще кілька спільників знають. У сприятливі ночі я подаю сигнал, точніше це робить Блок, використовуючи зручну вежу у Вершині контрабандистів...

— О! То це справді був Блок! — вигукнув Смоляний.

— Тоді, коли прибуває крам, — вів далі пан Барлінґ, — я, дочекавшись сприятливого моменту, переправляю його далі. Усі сліди я обачно ховаю, тому ніхто не може мене ні в чому звинуватити, бо доказів проти мене немає.

— Нащо ви мені все це розповідаєте? — презирливо спитав дядько Квентін. — Мене це не цікавить. Мене цікавить лише дренування маршів, а не контрабанда, яку через них доправляють!

— Отож-бо й воно, любий друже! — приязно мовив пан Барлінґ. — Я це знаю. Я бачив ваші плани й читав про ваші з паном Ленуаром досліди. Але дренаж маршів означає кінець мого бізнесу! Щойно осушать марші, побудують будинки й дороги, пропадуть тумани — і моєму бізнесу гаплик! Там, на краю маршів, збудують порт, і мої судна з цінним крамом не зможуть непомічено прокрадатись. Пропадуть не тільки мої гроші, але й азарт, який для мене є сенсом життя!

— Ви божевільний! — з огидою мовив дядько Квентін.

Пан Барлінґ справді був трохи божевільним. Він одержував величезне задоволення від думки, що він — один з останніх успішних контрабандистів у ті дні, коли контрабанді майже настав кінець. Його збуджувало те, що його суденця прокрадалися в імлі до зрадливих маршів. Він із задоволенням думав про те, як

LIVEWORKSHEETS

його люди бредуть вузенькими стежинками через туманні багна до місця зустрічі, доправляючи контрабандний крам.

— Вам було б жити понад сто років тому! — сказав Смоляний, теж відчувши, що пан Барлінґ несповна розуму. — Ви не сучасна людина.

Пан Барлінґ повернувся до хлопця: його очі загрозливо блищали в світлі ліхтаря.

— Ще одне слово, і я кину тебе в болото! — з погрозою мовив він.

Смоляного всипало морозом. До нього нарешті дійшло, з ким він має справу. Це дуже небезпечна людина! Дядько Квентін теж це відчув. Він з острахом глянув на пана Барлінґа.

— І який стосунок до цього маю я? — запитав він. — Нащо ви мене викрали?

— Я знаю, що пан Ленуар збирається придбати ваші плани, — пояснив пан Барлінґ. — Він збирається дренувати марші за вашим чудовим проєктом. Ось бачите, я все про це знаю! Знаю також, що пан Ленуар розраховує заробити чимало грошей, продаючи осушені терени. Туманні марші є його власністю, але тим часом користь з них маю тільки я! Не можна допустити дренаж маршів... я придбаю ваші плани, а не пан Ленуар!

— То ви теж хочете дренувати марші? — здивувався дядько Квентін.

Пан Барлінґ зневажливо розреготався.

— Ні! Я спалю ваші плани й результати дослідів! Я стану їхнім власником, проте використовувати не буду. Хочу, щоб марші залишилися такими, як є — таємничими, вкритими туманом, зрадливими для всіх,

LIVEWORKSHEETS

окрім мене і моїх людей! Тож, любий пане, назвіть, будь ласка, мені, а не пану Ленуару, свою ціну й підпишіть цей заздалегідь приготований документ та передайте мені всі ваші плани!

Він помахав перед дядьком Квентіном великим аркушем паперу. Смоляний спостерігав за цим, затамувавши подих.

Дядько Квентін узяв документ й, розідравши його на дрібні клапті, жбурнув їх пану Барлінґу в обличчя й осудливо промовив:

— Я не маю справ ні з божевільними, ні з негідниками, пане Барлінґ!

LIVEWORKSHEETS